

Kristovo pravo lice

Evandeoski izvještaji
o *Preobraženju*

Mk 9,2-9

Mt 17,1-9

Lk 9,28-36

Fra Angelico, Preobraženje (1440-41), freska,
samostan sv. Marka, Firenca

Markov izvještaj

■ Granice Mk 9,2-9:

- Vrsta teksta u **v1**:

■ upravni govor:

“Zaista kažem vam...”

- Vrijeme u **v10**:

■ poslije: “održali su riječ”

■ Vrijeme radnje: kada? (**Mk 9,2**)

■ “Nakon šest dana” = 7. dan

■ Likovi: Isus + tri učenika (**v2**):

■ Petar, Jakov, Ivan (5,37; 14,33):

- kod Jairove kćeri (5,37)

- u Getsemanskom vrtu (14,33)

□ Predstavnici
Zakona i Proroka
(v4s):

■ Mojsije i Ilij

□ Glas iz oblaka (v7):

■ Otac

Ključna najava

- Podjela teksta Mk 9,2-4.5-8.9
 - 1) Opis (v2-4): veza zemaljskoga s nebeskim (“nijedan na zemlji”)
 - 2) Dijalog (v5-8): Petrov prijedlog i Očev odgovor
 - 3) Opis (v9): silazak s gore
- Kontekst u 8,31.38; 9,3; 16,5:
 - 1. najava križa i uskrsa (8,31)
 - Sin Čovječji u slavi (8,38)
 - *Bjelina* odijela (9,3 usp. 16,5):
 - Mladić (16,5): “uskrsnu!”
- Ponovljena tema u 9,9s:
 - 2x “Od mrtvih ustati” 9,9s

Lorenzo Lotto, Preobraženje, 1510-20, Recanati

Otac nebeski na djelu

- Znak u Mk 9,7
- Oblak – od Post 9; stup od oblaka, Sinaj, Hram... – tajnost
 - Trostruka Očeva poruka u v7:
- “ovo je moj sin” – potvrda Sina
 - “ti” (Mk 1,11 – kod krštenja)
- “ljubljeni” – ljubav
- “Slušajte!” – autoritet Kristov
 - μετεμορφώθη (preobrazi se v2)
>Show (ukaza se v4)
- trpni oblik: Božje djelo

Matejev izvještaj (Mt 17,1-9)

- vrijeme radnje u Mt 17,1?
- 7. dan – dan počinka
(usp. Mk 9,2)
 - Novosti u opisu (**v2**):
 - 1) Isusovo *lice* (v2)
 - 2) “nebeski” element:
ἡλιος [helios]
 - sunce
 - 3) φῶς [fos] (**v2.5**)
 - svjetlo – haljine (2), oblak (5)

Rafael, Preobraženje, 1518-20, ulje, Vatikan

Unutarnji život

- Novost u Očevu govoru (v5):
 - “Sva milina” (5)
 - Očev dobar osjećaj
 - Emocija učenika u v6:
 - *strah* tek poslije nebeskih riječi (v6)
 - Isusova nova uloga v7:
 - Tješitelj: “ne bojte se” (v7)

Giovanni Bellini, Preobraženje, oko 1480. Museo di Capodimonte, Napulj.

Lukin izvještaj (Lk 9,28-36)

- Novosti: vrijeme radnje u Lk 9,28?
- **8 dana; 1. u tjednu (24,1)**
 - Što radi Isus u Lk 9,28s?
- **Isus u molitvi (28s)**
 - Sadržaj razgovora u Lk 9,31?
- **Isusov budući izlazak (v31)**
 - Isus čeka krštenje (Lk 12,50)
 - Dužina razgovora prema Lk 9,32:
- **Zaspali su (v32 usp. Lk 22,45)**
 - Novost u Očevoj potvrdi u Lk 9,35:
- **“Izabranik” Očev (v35)**
- **Šutnja učenika bez zapovijedi (v36)**

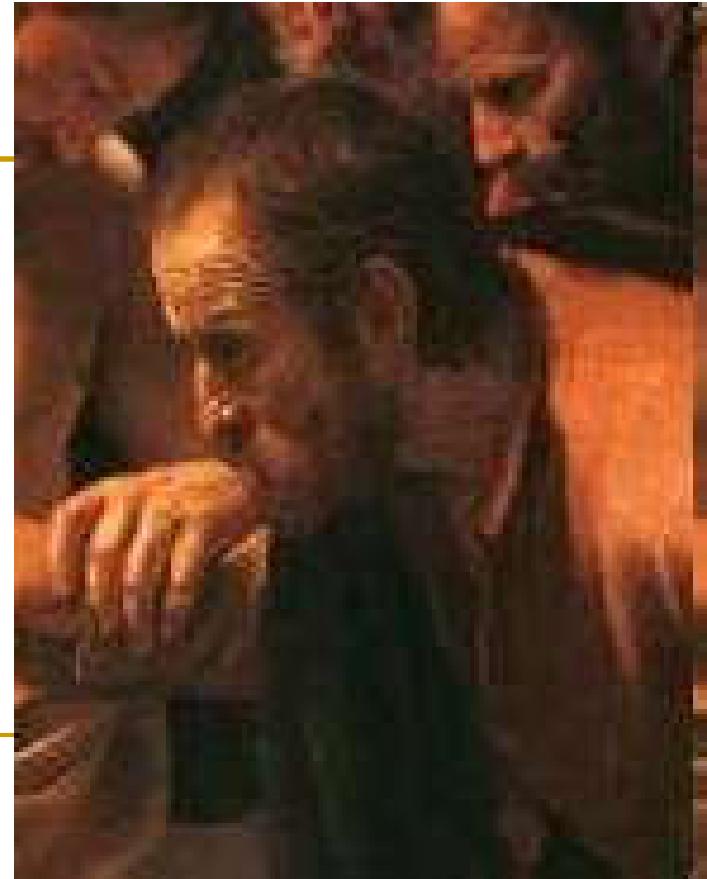
Cornelis Monsma, Preobraženje, 2006.

Objava

- Reakcije učenika (Mk 9,5):
 - Strah (φόβος Mk 9,5; Mt 17,6; Lk 9,34)
 - “Dobro nam je” (καλόν Mk 9,5; Mt 17,4; Lk 9,33)
 - Usp. Lk 24,37.41: strah, radost
 - Znaju li s kime Isus razgovara? (Mk 9,5; Mt 17,4)?
 - “*sjenica Mojsiju i Ilijija*”
 - Blagdan sjenica (Izlazak)
 - Isus potvrđuje Zakon i Proroke:
 - Mojsije na gori Izl 34,6s;
 - Ilija na gori 1 Kr 19,11s
 - Učenici vide da je Isus svjetlo svijeta i Božji Sin

Čovjek koji je
vidio i vjeruje

Toma apostol
(Iv 20,24-29)

Nevjerni Toma?

- “sigurno neću vjerovati” (Iv 20,25)
 - Što govori Isusu u v28?
- “Gospodin moj i Bog moj” (v28)
 - Kristove pouke u Iv 20,29 i 14,6:
- *Blago onima koji ne vidješe, a vjeruju* (Iv 20,29)
- Ja sam put, istina i život (Iv 14,6)
- Apostol – izvor prema Lk 6,12?
 - Izabran u Isusovoj molitvi (Lk 6,12)
 - Pozvan (Mk 3,13)
 - Da bude s Isusom, oslobođa, liječi (Mt 10,1; Mk 3,15)
 - Prijatelj (Iv 15,15)

Posebna povijest

- Ime “Toma” =
- Blizanac (Iv 11,16; 20,24; 21,2)
 - Jakov s Ezavom
 - povezani, otvoreni
- Prve riječi, odlučne, u Iv 11,16:
- “Umrimo zajedno s njim”
- Nije u zajednici (Iv 20,22):
 - Kad Isus daje Duha (Iv 20,22)
 - Sa zatvorenima u strahu (v19)
- “Vidjeli smo Gospodina” (v25)
 - Nisu vjerovali (Mk 16,11; Lk 24,11)

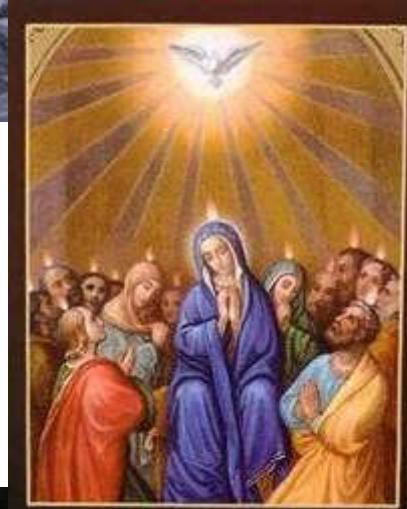
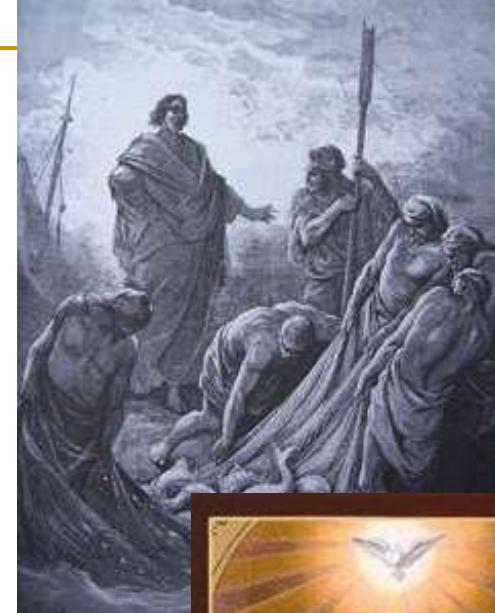
Autentičan

- Toma poštuje svoju čežnju
- Isusova pedagogija
- Dobri pastir
 - elementi iz Iv 20,25 u v27:
 - Vidjeti, staviti, prst, ruka, bok
 - točno uvažavanje želje
 - “prilagođen postupak” s obzirom na načelo
Blaženi koji ne vidješe...
 - U što Učitelj pretvara Tomine želje iz v25?
- Daje *nalog*: “prinesi, pogledaj, stavi!” (v27)

Plodovi

- Gdje je Toma u Iv 21,2 i Dj 1,13?
- U zajednici
 - Kod čudesnoga ribolova (Iv 21,2)
 - odmah uz Petra
 - Inače u 2. dijelu popisa
(Mt 10,3; Mk 3,18; Lk 6,15)
 - U jednodušnoj postojanoj molitvi (Dj 1,13)
- Značaj Tomine vjere u Iv 20,28?
 - Gospodin = יהוה
 - “moj“ = biblijska formula saveza
 - = kršćanska vjera (Iv 20,28)
 - Uskrstli Krist – Bog; Bogočovjek

Pavao i Isus

pred

Damaskom

**Biblijsko obraćenje:
Farizej postaje apostol
(Dj 9,1-9; 22,6-21; 26,4-18)**

1. O Pavlu, 2. Pavao narodu, 3. Pavao kralju

Farizej obraćenik

- “Zadahnut” protiv Crkve (Dj 9,1s)
- Zakonito, na svoju iniciativu
 - Pustošio Crkvu (8,3)
- Doživljaj na putu u Damask:
- 1. svjetlo s neba (Dj 9,3)
 - Prosvjetljenje
 - “djeca svjetla” (Ef 5,8; 1 Sol 5,5)
 - “baština u svjetlosti” (Kol 1,12)
 - “oružje svjetlosti” (Rim 13,12)
- 2. Pao na tlo
 - = pasti ničice, pokloniti se?

Preokret

- “Savle” (Šaule Dj 9,4; 22,7; 26,14)
 - 2x – kao Abraham,
Mojsije, Samuel, Marta...
 - Hebrejski (Dj 26,14)
- Kristova riječ stavlja ga u pitanje:
“progoniš me”
 - Što, zašto – činiš to što činiš (9,4)?
- ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς (Dj 9,5; 22,8; 26,15)
– “Ja sam Isus”
 - video Isusa (1 Kor 9,1)
- Od Dj 13,9 novo ime: kao Jakov-Izrael, Šimun-Kefa

Posvećena narav

- Naredba: “Ustani!” (Dj 9,6)
 - “Ustade” (8) – kao na Uskrs: ἤγέρθη
 - Bi podignut, dano mu je da ustane
- Stiže u Damask (9,8)
 - “Isus je Sin Božji” (9,20)
 - “Ovo je Krist” (9,22)
- *Tri dana sljepoće i posta* (Dj 9,9)
 - Pashalna škola?
 - Kršten (9,18)
- Nov pristup: “braća”, “sveti”

